

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Datum	29 juni 2022	Bij beantwoording de datum en
Onderdeel	WBOM/TJK	ons kenmerk vermelden.
Ons kenmerk	WBOM/19065	
Uw kenmerk	nvt	
Onderwerp	Advies wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met de bestrijding van infectieziekten met pandemisch potentieel	

Geachte (...),

Bij email van 14 juni 2022 hebt u het College van procureurs-generaal gevraagd te adviseren over een conceptwetsvoorstel, inhoudende een wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met de bestrijding van infectieziekten met pandemisch potentieel. Dit wetsvoorstel is de eerste tranche van de aanpassing van de Wet publieke gezondheid (Wpg) voor een versterkte pandemische paraatheid. Het primaire doel van dit wetsvoorstel is het creëren van een adequaat wettelijk instrumentarium om ten behoeve van de volksgezondheid collectieve maatregelen te kunnen treffen bij een infectieziekte met pandemisch potentieel. In de memorie van toelichting wordt uitgelegd dat gepaste handhaving van de maatregelen essentieel is ter bestrijding van de epidemie. Naast het toezicht en bestuurlijke handhaving wordt ook voorzien in strafrechtelijke handhaving. Via artikel 68bis Wpg wordt overtreding van bij of krachtens hoofdstuk V, paragraaf 8, gestelde regels strafbaar gesteld volgens de regels van het commune strafrecht.

Het College heeft met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel en is gaarne bereid daarover te adviseren. Als het gaat om de strafrechtelijke handhaving heeft het College in verband met de handhaafbaarheid enkele inhoudelijke opmerkingen ten aanzien van artikel 58e Wpg, dat ziet op differentiatie en lokaal maatwerk. Voorts heeft het College een paar redactionele opmerkingen. In het onderstaande wordt een en ander nader toegelicht. Een kopie van het advies wordt tevens gestuurd naar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer M. Beaumont.

Mede in het licht van de noodzakelijkheid en proportionaliteit voorziet artikel 58e, eerste lid, Wpg in de mogelijkheid tot differentiatie, zodat maatregelen gericht vastgesteld kunnen worden voor die gebieden, activiteiten, leeftijdscategorieën en plaatsen waar dat nodig is voor de bestrijding van ziekten met pandemisch potentieel.

Het College merkt op dat het voorstelbaar is dat een ministeriële regeling slechts voor één regio geldt. Dat zou kunnen in het geval er sprake is van een zeer lokale uitbraak van een pandemie. Echter, in het geval een ministeriële regeling betrekking heeft op meerdere regio's of landelijk geldt, moet worden voorkomen dat per regio verschillende regels gelden voor bijvoorbeeld leeftijd, geoorloofde groepsamenstelling, geoorloofde groepsgrootte, veilige afstand etc. Verschillen in regelgeving tussen verschillende regio's is in de praktijk strafrechtelijk niet te handhaven. Het College dringt er daarom op aan dat in de memorie van toelichting een passage wordt opgenomen waarin duidelijk wordt omschreven dat verschillen in regelgeving tussen regio's moet worden voorkomen en waarin wordt benadrukt dat de strafrechtelijke handhaafbaarheid van een ministeriële regeling nadrukkelijk wordt betrokken bij het ontwerpen daarvan.

Het College begrijpt het systeem van ontheffingen van artikel 58e, tweede lid, zo dat dit is gericht op concreet bepaalde individuele gevallen zoals individuele exploitanten of specifieke evenementen/bijeenkomsten. Het College merkt op dat via de ontheffing geen generieke regels gesteld zouden moeten worden die zich in het algemeen richten tot burgers. Buiten het feit dat een ontheffing zich daarvoor niet leent, zou voorkomen moeten worden dat langs deze weg toch verschillen in regelgeving tussen regio's ontstaan. Een ontheffing zou dus slechts in zeer uitzonderlijke situaties aan de orde moeten zijn en zich telkens moeten beperken tot een individueel concreet geval. Graag zag het College deze zienswijze in de memorie van toelichting bevestigd.

Vooraf een ontheffing van de in artikel 58g genoemde hygiënemaatregelen en persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals bijvoorbeeld een ontheffing op het dragen van een mondkapje, zou een meer generiek effect kunnen hebben. Het

College adviseert om in de memorie van toelichting dan ook nader te verduidelijken hoe geborgd kan worden dat een ontheffing van een op grond van artikel 58g uitgevaardigde ministeriële regeling zich slechts richt tot een individueel concreet geval. Indien bij de uitwerking van deze uitleg blijkt dat een individuele benadering niet goed voorstelbaar is, dan verdient het aanbeveling de uitzonderingen op de hygiënemaatregelen en persoonlijke beschermingsmiddelen niet via een stelsel van ontheffingen te regelen.

Ten slotte, voor wat betreft de strafrechtelijke handhaving van de voorgestelde regeling, adviseert het College om in de memorie van toelichting een passage op te nemen waarin staat dat de driehoek wordt geraadpleegd voorafgaand aan het verlenen van een ontheffing, zodat rekening kan worden gehouden met de handhaafbaarheid.

Redactionele opmerkingen

Het College geeft in overweging om met het oog op de leesbaarheid in artikel 68bis lid 1 onderdeel a te beperken tot 'een ontheffing als bedoeld in artikel 58e, tweede lid, laatste zin'.

In onderdeel b wordt voorzien in een strafbaarstelling in geval van overtreding van artikel 58u. Maar het artikel wordt genoemd tussen 'artikel 58k, tweede lid' en '58n'. Het verdient aanbeveling om de artikelen in de juiste alfabetische volgorde te plaatsen, waarbij artikel 58u in onderdeel b als laatste wordt genoemd.

In onderdeel b wordt overtreding van artikel 58o, eerste of tweede lid, strafbaar gesteld. Artikel 58o kent maar twee leden, dus de toevoeging 'eerste of tweede lid' is overbodig.

In het tweede lid van artikel 68bis wordt overtreding van het bepaalde van artikel 58f, eerste, vierde of vijfde lid, tweede zin, strafbaar gesteld. Het College merkt op dat artikel 58f geen vierde of vijfde lid kent.

In artikel 68bis, vierde lid, wordt bepaald dat bepaalde gegevens met betrekking tot geldboetes in afwijking van hetgeen is bepaald in de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens niet worden aangemerkt als justitiële gegevens. In artikel 68bis, zesde lid, wordt bepaald dat in afwijking van artikel 35 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens de in dit artikel strafbaar gestelde feiten niet betrokken bij het onderzoek naar het gedrag van een persoon of rechtspersoon als bedoeld in artikel 28 van die wet.

Datum 29 juni 2022
Ons kenmerk WBOM/19065
Pagina 4/4

Het College vraagt zich af, verdient het geen aanbeveling om de in lid vier en lid zes genoemde afwijkingen te regelen in de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens?

Tenslotte merkt het College op dat het voorgestelde artikel 68bis een vijfde lid mist.

Hoogachtend,

M. Otte
procureur-generaal